

Nr 14.

Ankom till riksdagens kansli den 28 januari 1921 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anvisande å 1921 års tilläggsstat under fjärde huvudtiteln av anslag till förstärkning av ordinarie förslagsanslaget till mathållning.

(1:a avd.)

I den till riksdagen avlåtna, den 7 januari 1921 dagtecknade propositionen med förslag till tilläggsstat till riksstaten för år 1921 har Kungl. Maj:t under åberopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, punkt 6, föreslagit riksdagen att till förstärkning av ordinarie förslagsanslaget till mathållning å tilläggsstat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 5,704,000 kronor.

I fråga om utredningen rörande detta anslag får utskottet hänvisa till det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över försvarsärenden sid. 21 och 22.

Det av Kungl. Maj:t begärda anslaget grundar sig på en beräkning av 11,244,489 tjänstgöringsdagar för fast anställda och värnpliktiga samt en portionskostnad, uppskattad till 1 krona 20 öre för man och dag. Med utgångspunkt härifrån skulle de för arméns mathållning erforderliga medlen under år 1921 utgöra 13,493,386 kronor 80 öre. Då det för ändamålet å 1921 års riksstat uppförda ordinarie anslaget utgör 7,789,415 kronor har det nu begärda förstärkningsanslaget upptagits med (13,493,386 — 7,789,415 =) i avjämnat tal 5,704,000 kronor.

Vid granskningen av detta Kungl. Maj:ts förslag har utskottet funnit att vid beräkningen av antalet tjänstgöringsdagar förutsatts, att reservtrupp- och landstormsövningar, vilka under de senaste åren inställts, skulle äga rum under innevarande år. Emellertid har motionsvis yrkats, att dessa övningar skola under året inställas.

På grund härav torde det kunna ifrågasättas, om icke med behandlingen av denna anslagsfråga borde anstå, till dess beslut fattats rörande ifrågavarande motion. Då utskottet emellertid erfarit att det är av vikt, att beslut angående nu ifrågavarande anslag snarast möjligt fattas, har utskottet funnit sig böra redan nu behandla ärendet. Utskottet har därvid ansett sig för närvarande icke böra vid beräkningen av antalet tjänstgöringsdagar taga hänsyn till berörda övningar och har följaktligen räknat med ett till $(11,244,489 - 508,600 =) 10,735,889$ reducerat antal tjänstgöringsdagar för innevarande år.

I den händelse motionen av riksdagen avslås, kommer utskottet att föreslå beviljande av ytterligare medel till förstärkning, av mathållningsanslaget.

Vad portionspriset beträffar har detsamma av arméförvaltningen föreslagits till endast 1 krona 10 öre för man och dag. Utskottet har vid anslagets beräkning ansett sig böra stanna vid den av arméförvaltningen uppskattade portionskostnaden. Enligt utskottets mening bör alltså för arméns mathållning under innevarande år avses en summa av $(10,735,889 \times 1,10 =) 11,809,478$ kronor. Sedan för ändamålet redan anvisade medel avdragits, synes anslaget å tilläggsstat kunna begränsas till $(11,809,478 - 7,789,415 =) 4,020,063$ kronor eller i avjämnat tal 4,020,000 kronor.

I samband med detta anslagsäskande har departementschefen framhållit, att vid avvecklingen av vissa utav världskriget och kristiden föranledda åtgärder behov framträtt av ett förlag av livsmedel såväl för att kunna ordna inköpen på ett för kronan fördelaktigt sätt som ock för att städse kunna i förplägnadsmagasinen förfoga över det förråd av livsmedel, som måste anses oundgängligen erforderligt med hänsyn till en efter förhållandena avvägd krigsberedskap. Det syntes därför vara lämpligt, att arméförvaltningens intendentsdepartement sattes i stånd att hålla ett dylikt förlag i den utsträckning, Kungl. Maj:t bestämde; och skulle härav föranledda kostnader kunna bestridas från ordinarie mathållningsanslaget utan att förhöjning erfordrades av det efter angivna grunder beräknade förstärkningsanslaget.

Mot vad departementschefen sålunda yttrat har utskottet icke funnit anledning till annan erinran än att det synes nödvändigt, att den ifrågasatta anskaffningen av livsmedel sker på sådant sätt, att icke prisförhöjning uppstår, och att ej större förråd uppläggas än att en ändamålsenlig omsättning av de magasinerade varorna kan ske.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *förstärkning av ordinarie
förslagsanslaget till mathållning* å tilläggsstat för år
1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 4,020,000 kronor.

Stockholm den 28 januari 1921.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtandet nr 11.
